

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca cevaplandırılmasını arz ederim.

M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Milletvekili

Ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu ve markalaşma potansiyeli olan ürün gruplarına sahip firmalarının üretim, pazarlama ve satış süreçlerini kapsayacak şekilde yönetsel bilgi birikimi, kurumsallaşma ve gelişimlerini sağlayarak uluslararası pazarlarda kendi markalarıyla global bir oyuncu olabilmeleri ve söz konusu markalar aracılığıyla olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi amacıyla Devlet destekli TURQUALITY® markalaşma programı oluşturulmuştur. 24.05.2006 tarihli ve 26177 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2006/4 sayılı "Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" çerçevesinde, Program kapsamındaki firmalara;

- Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları,
- Sertifikasyona ilişkin giderleri,
- Moda/Endüstriyel ürün tasarımcısı ve mühendis istihdamına ilişkin giderleri,
- Tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderleri,
- Yurtdışı birimlere ilişkin giderleri,
- Danışmanlık giderleri,

dolayısıyla Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan maddi destek sağlanması öngörülmüştür.

Sayıştay'ın Ticaret Bakanlığı 2019 yılı Düzenlilik Denetim Raporunda;

- İlgili mevzuat çerçevesinde TURQUALITY® programından yararlanmak isteyen markaların Gelişim Yol Haritası ve buna bağlı olarak Stratejik İş Planı yaptırmak zorunda oldukları,
- Söz konusu çalışmaların Bakanlığın kriterlerini belirleyerek seçtiği 5 danışmanlık firması tarafından yapıldığı, Hizmet Turquality'sinde sadece iki firmaya bu imtiyazın tanındığı, 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yapılan eleştiriler üzerine Nisan 2019 tarihinde Hizmet Turquality'sinde de danışmanlık firma sayısının 5'e çıkarıldığı, ancak söz konusu imtiyaz sağlanırken herhangi bir ihalenin

40264

yapılmadığı, ayrıca hazırlanacak raporların Türk Lirası bazında bedellerini sınırlandıracak veya tarife benzeri bir kriter de konulmadığı,

- Firmaların "Gelişim Yol Haritası" masraflarının mal Turquality'sinde %50'sinin, hizmet Turquality'sinde ise %75'inin belli limitler içinde kamu kaynağından karşılandığı,

- Söz konusu işlerin ihalesiz olarak Bakanlıkça belirlenmiş firmalara verildiği ve bahse konu çalışmaların yaptırılması esnasında birbirinden çok farklı fiyatların oluştuğu,

- 2019 yılı hizmet Turquality'sinde (%75 oranında ödenen) 1.134.540,00 TL'ye (%100'ü 1.512.720,00 TL) hazırlanan yol haritası olduğu gibi 383.633,00 TL'ye (%100'ü 511.510,66 TL) hazırlanan gelişim yol haritasının da bulunduğu,

- Turquality® programının en değerli ve en kapsamlı hizmetini sunan, havacılık sektörünün ülkemiz adına lokomotif olan bir firma için ödenen danışmanlık bedelinin 569.761,00 TL (%100'ü 759.681,33 TL) olmasına karşın havalimanı işletmeciliği yapan bir firma için bunun iki katı tutarında (1.134.540,00 TL, %100'ü 1.512.720,00 TL) ödeme yapıldığı,

- Yine benzer şekilde, perakende mal satış sektörlerinde bulunan firmalardan birinin gelişim yol haritası bedelinin diğerinin 4 katı olduğu,

- Danışmanlık bedeli konusunda herhangi bir uygulama birliğinin olmadığı,

- İlgili danışmanlık firmalarının kendileri tarafından belirlenen fiyatları, sınırlandıran veya kontrol eden herhangi bir mekanizmanın da bulunmadığı,

- Bugüne kadar Bakanlıkça bu destek için toplam 77.165.643,25 TL ödendiği, 2019 yılında ise toplam 14.737.423,00 TL harcama yapıldığı,

- Devletin ödediği rakamlara destekten faydalanan firmaların ödediği kısımlar da eklendiğinde danışmanlık firmalarına aktarılan toplam kaynak miktarının bugüne kadar toplamda 144.593.136,00 TL, 2019 yılında ise 38.945.115,00 TL'ye ulaştığı,

- Söz konusu danışmanlık hizmetlerine ilişkin kamu harcamalarının ihale yolu ile daha uygun maliyetle, daha şeffaf ve rekabetçi bir ortamda kamu yararı gözetilerek yapılmasının, gelişim yol haritası ve stratejik planlara ilişkin standartların belirlenip, bedellerinin bir tarife bağlanmasının (ihale sonucunda), kamu kaynaklarının daha etkin, etkili ve verimli kullanılması açısından uygun olacağı

tespit ve değerlendirmelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda sorularım şunlardır:

1- Gelişim Yol Haritası çalışmalarının yaptırılması için Bakanlığınızca yetkilendirilen danışmanlık firmalarının seçiminde niçin ihale yapılmamaktadır?

2- Gelişim Yol Haritası çalışmalarının yaptırılması esnasında benzer nitelikteki işlerde birbirinden çok farklı fiyatların ortaya çıkmasına karşın danışmanlık bedeli

Worby

konusunda uygulama birliğini sağlamak üzere bugüne kadar niçin Bakanlığınızca herhangi bir önlem alınmamıştır?

3- Benzer işleri emsallerine nazaran aşırı ölçüde yüksek fiyata yapan danışmanlık firmaları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır ya da yapılması düşünölmekte midir?

4- Kamu kaynaklarının daha etkin, etkili ve verimli kullanılabilmesi için Sayıştay denetim raporundaki öneriler doğrultusunda bu konuda hangi önlemler alınacaktır? Herhangi bir önlem alınmayacaksa gerekçesi nedir?